

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003139

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ про видачу диплома Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової №86-асп від 30.09.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Інъ Цзяюань ..

2. Jiayuan Yin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 05-09-2025

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10374

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45, 18.41.09, 18.07.49

Тема дисертації:

1. Концептосфера оперної інтерпретації літературної прози: типологічний аспект
2. The Conceptual Sphere of Opera's Interpretation of Literary Prose: A Typological Aspect

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню оперної концептосфери, сформованої на основі літературної прози. У роботі розглянуто механізми трансформації літературних концептів у музично-сценічному мистецтві, окреслено типологію оперних адаптацій прозових джерел, а також проаналізовано методологічні підходи до вивчення оперної драматургії в межах сучасних гуманітарних наук. Актуальність дослідження зумовлена недостатньою розробленістю в музикознавстві проблеми оперної концептосфери як інструменту інтерпретації літературних текстів у жанрі опери, що відкриває нові можливості для розуміння опери не лише як музично-театральної форми, а як багаторівневої системи смислів і художніх кодів. У Розділі 1 дисертації окреслено теоретико-методологічні засади дослідження оперної концептосфери на основі літературної прози. Розглянуто еволюцію поняття „концепт” у філософії, культурології та музикознавстві, проаналізовано роль концептів як когнітивно-сміслових одиниць, що інтегрують інтелектуальний,

емоційний і культурний досвід. Окрему увагу приділено українській музичній концептології та її підходам до осмислення художніх явищ. У цьому контексті значне місце займає гоголезнавство, яке створює теоретичне підґрунтя для розуміння багатопланової концептосфери творів Миколи Гоголя і їхніх музично-сценічних інтерпретацій. Важливим аспектом розділу стало окреслення типологічних підходів до аналізу оперної концептосфери літературної прози, зокрема шляхом виокремлення критеріїв, за якими здійснюється класифікація оперних інтерпретацій прозових джерел. Серед таких критеріїв визначено жанрово-стильові особливості, ступінь близькості оперного твору до літературного першоджерела, способи репрезентації ключових концептів, хронотопічні моделі простору і часу, ін. Також проаналізовано гоголівську концептосферу як складну систему онтологічних, культурно-історичних та авторсько-індивідуальних смислів, що конституують художню реальність оперних творів. Виокремлено центральні концепти гоголівського світу, серед яких протиставлення добра і зла, теми гріхопадіння, демонічного, божевілля, смерті, а також протилежні їм смислові полюси – Бог, світло, сакральне, духовність. Окреслено хронотопічні категорії простору, руху, топосу міста й антиміста. Таким чином, створено підґрунтя для подальшого дослідження типологічних моделей оперної інтерпретації прозових джерел та механізмів концептогенезу в оперному жанрі. У Розділі 2 дисертації здійснено прикладний аналіз оперної концептосфери літературної прози на матеріалі конкретних оперних творів української та європейської музичної культури. Розглянуто механізми трансформації літературних концептів у музично-драматургічну тканину опери, простежено способи втілення ключових смислових домінант літературного першоджерела засобами інтонаційної організації, вокально-інструментальних характеристик, сценічної образності та драматургічних прийомів. Особливу увагу приділено виокремленню типологічних моделей оперної інтерпретації літературно-прозових текстів, зокрема порівнянню ступеня збереження чи переосмислення змістових і концептуальних шарів першоджерела в оперному жанрі. Аналізуються ядро, сформованого центральними концептами твору, і периферійна зона концептосфери, які відображають індивідуальне бачення композитора та особливості культурно-історичного контексту. Розділ висвітлює методологічні підходи до розкриття інтертекстуальних зв'язків між прозовими джерелами та оперними творами, акцентуючи на функціях концептів як носіїв художнього змісту та інструментів створення музично-сценічної семантики. У результаті окреслено типові сценарії концептуальних трансформацій, що дозволяють простежити закономірності формування оперної концептосфери літературної прози та її роль у створенні багатопланової смислової структури оперного твору. У Висновках узагальнено результати проведеного дослідження оперної концептосфери на основі літературної прози, окреслено основні типологічні моделі оперної інтерпретації прозових джерел та механізми трансформації літературних концептів у музично-сценічному мистецтві. Наголошено на значенні концептосфери як інструменту аналізу оперних творів, що дозволяє виявити глибинні смислові зв'язки між літературним першоджерелом і музичною драматургією опери.

2. The dissertation is devoted to the study of the operatic conceptosphere formed on the basis of literary prose. The work examines the mechanisms of transformation of literary concepts in the music and stage art, outlines the typology of operatic adaptations of prose sources, and analyses methodological approaches to the study of operatic drama within the modern humanities. The relevance of the study is due to the insufficient development in musicology of the problem of the operatic conceptosphere as a tool for interpreting literary texts in the genre of opera, which opens up new possibilities for understanding opera not only as a musical and theatrical form, but also as a multilevel system of meanings and artistic codes. Chapter 1 of the thesis outlines the theoretical and methodological foundations of the study of the opera conceptual sphere on the basis of literary prose. The evolution of the concept of 'concept' in philosophy, cultural studies and musicology is considered, and the role of concepts as cognitive and semantic units integrating intellectual, emotional and cultural experience is analysed. Special attention is paid to Ukrainian musical conceptology and its approaches to understanding artistic phenomena. In this context, a significant place is occupied by Gogol studies, which creates a theoretical basis for understanding the multilayered conceptual sphere of Mykola Gogol's works and their musical and stage interpretations. An important aspect of the chapter was the outlining of typological approaches to the analysis of the operatic conceptual sphere of literary prose, in particular by identifying the criteria by which operatic

interpretations of prose sources are classified. Among these criteria are genre and style features, the degree of proximity of an operatic work to a literary source, ways of representing key concepts, chronotopic models of space and time, etc. The article also analyses Gogol's conceptual sphere as a complex system of ontological, cultural, historical and authorial-individual meanings that constitute the artistic reality of opera works. The central concepts of Gogol's world are singled out, including the opposition of good and evil, the themes of the fall, demonic, madness, death, as well as the opposite semantic poles – God, light, the sacred, and spirituality. The chronotopic categories of space, movement, topos of the city and the anti-city are outlined. Thus, the basis for further research of typological models of operatic interpretation of prose sources and mechanisms of conceptogenesis in the opera genre has been created. In Chapter 2 of the thesis, an applied analysis of the operatic conceptual sphere of literary prose is carried out on the basis of specific operatic works of Ukrainian and European musical culture. The mechanisms of transformation of literary concepts into the musical and dramatic fabric of the opera are considered, the ways of embodying the key semantic dominants of the literary source by means of intonation organisation, vocal and instrumental characteristics, stage imagery and dramatic techniques are traced. Particular attention is paid to the identification of typological models of operatic interpretation of literary and prose texts, in particular, to the comparison of the degree of preservation or reinterpretation of the semantic and conceptual layers of the source material in the operatic genre. The author analyses the core formed by the central concepts of the work and the peripheral zone of the conceptsphere, which reflect the composer's individual vision and the peculiarities of the cultural and historical context. The Chapter 2 highlights methodological approaches to revealing intertextual connections between prose sources and opera works, focusing on the functions of concepts as carriers of artistic content and tools for creating musical and stage semantics. As a result, the article outlines typical scenarios of conceptual transformations that allow us to trace the patterns of formation of the operatic conceptsphere of literary prose and its role in creating a multilayered semantic structure of an operatic work. The Conclusions summarise the results of the study of the operatic conceptual sphere based on literary prose, outline the main typological models of operatic interpretation of prose sources and the mechanisms of transformation of literary concepts in the music and stage art. The importance of the conceptsphere as a tool for analysing opera works is emphasised, which allows revealing the deep semantic connections between the literary source and the musical drama of the opera.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Інъ Цзяюань. Проблема художника і влади в опері „Портрет” М. Вайнберга. Музичне мистецтво і культура. 2022. Випуск 34. Книга 2. С. 60– 69.
- 2. Інъ Цзяюань. Опера В. Губаренко „Вій”: деякі семантичні аспекти інтерпретації гоголівського сюжету. Музичне мистецтво і культура. 2017. Випуск 24. С. 101–116.
- Ohanezova-Hryhorenko O., Zyma L., Jin Wang, Tszioni Van, Jiayuan Yin. THE FIELD OF PROFESSIONAL SKILL AS A PREREQUISITE FOR THE GENERAL DISPOSITION OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF A MUSICIAN-PERFORMER // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2023. Vol. 13, Issue 1, Special Issue 34, pp. 145–148.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Наталія Глібівна

2. Nataliya G. Aleksandrova

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артем'єва Віра Борисівна

2. Vira Artemieva

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7576-3609

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вороновська Ольга Володимирівна
2. Olha V. Voronovska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7181-996X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марік Валерія Борисівна
2. Valeriya B. Marik

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остроухова Наталія Володимирівна
2. Natalia Ostroukhova

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4266-1283

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Муравська Ольга Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Муравська Ольга Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна